

Rakennusmateriaalien päästöluokitus, yleiset ohjeet

12.11.2014

Yleisissä ohjeissa on esitetty rakennusmateriaalien päästöluokitustoiminnan periaatteet. Yleiset ohjeet on hyväksynyt Rakennustietosäätiö RTS:n päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT 17) kokouksessaan 12.11.2014.

1 JOHDANTO

Rakennusmateriaalien päästöluokitus on ensisijaisesti tarkoitettu tavanomaisissa asuin- ja työhuoneissa käytettävien materiaalien luokittelua varten. Toiminta perustuu Sisäilmastoluokitus 2008 esitettyihin sekä luokituspäätöksen tekoheikellä voimassa oleviin kriteereihin ja periaatteisiin.

Päästöluokitukset myöntää Rakennustietosäätiö RTS. Rakennustietosäätiö RTS:n yliasiamiehen nimittämä päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) ylläpitää ja kehittää sisäilmastoon liittyviä luokituksia sekä edistää ja valvoo niiden käyttöä sekä muutenkin edistää hyvään sisäilmastoon tähtäävää rakentamista.

Luokitushakemukset ja luokituspäätöksiin liittyvät asiat käsitellään luottamuksellisesti toimikunnan valitsemissa erillisessä luokitustyöryhmässä, jonka muodostavat Sisäilmayhdistys ry:n edustaja, tekninen asiantuntija ja luokitustyöryhmän sihteeri.

2 PÄÄSTÖLUOKITUKSEN HAKEMINEN

Rakennusmateriaalin päästöluokitusta haetaan Rakennustietosäätiö RTS:ltä tätä tarkoitusta varten laaditulla hakemuslomakkeella. Hakemukseen liitetään tuoteseloste, käyttöohje, käyttöturvallisuustiedote ja tutkimusselostus. Tutkimusselostus ei saa olla yhtä (1) vuotta vanhempi. Tarvittaessa voidaan hakijalta pyytää täydentäviä lisäselvityksiä.

3 HAKEMUSASIAKIRJOJEN LUOTTAMUKSELLISUUS

Rakennustietosäätiö RTS käsittelee luottamuksellisesti kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka hakija toimittaa hakemuksen yhteydessä. Kuitenkin tuotteen ja luokituksen haltijan nimi julkistetaan, ja ne merkitään kohdassa 13 mainittuun luetteloon myönnettyistä luokituksista.

4 LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖOIKEUS

Luokituksen saaneella yrityksellä on oikeus merkitä luokiteltu tuote luokitustunnuksella ja käyttää luokitustunnusta luokiteltujen tuotteiden markkinoinnissa. Yrityksen tulee käyttää voimassa olevaa luokitustunnusta, joka on rekisteröity tavaramerkki.



Voimassa oleva M1-luokitustunnus

5 KÄYTTÖOIKEUDEN VOIMASSAOLOAIKA

Luokitustunnuksen käyttöoikeuden voimassaoloaika on kolme (3) vuotta luokituksen myöntämisestä. Jos tuotteen valmistusmenetelmä ja koostumus eivät ole muuttuneet, luokitus voidaan uudistaa voimassa olemaan kolme (3) vuotta ilman uutta testausta edellyttäen, että vaadittavat testausmenetelmät ja tuotteille asetetut kriteerit eivät ole oleellisesti muuttuneet. Uusien hakemusten ja jatkohakemusten käsittelyssä noudatetaan kulloinkin voimassaolevia testausmenetelmille asetettuja vaatimuksia ja tuotteille asetettuja kriteerejä.

6 VELVOLLISUUS ILMOITTA TUOTTEESSA TAPAHTUVISTA MUUTOKSISTA

Luokituksen haltija on velvollinen etukäteen ilmoittamaan Rakennustietosäätiö RTS:lle muutoksista, jotka koskevat tuotteen valmistusmenetelmiä, koostumusta tms., jos muutokset vaikuttavat ominaisuuksiin, joita luokituksen myöntämisperusteet koskevat. Luokiteltujen tuotteiden laadunvalvonta on luokituksen haltijan vastuulla. Luokituksen haltija vastaa siitä, että luokitellulla tuotteella on hyväksytty laadunvarmistusjärjestelmä.

7 VASTUU LUOKITELLUSTA TUOTTEESTA

Luokituksen haltija vastaa yksin siitä, että tuote täyttää sille asetetut vaatimukset. Rakennustietosäätiö RTS ei ole vastuussa luokitellusta tuotteesta eikä luokituksen saajan tuotteelle ilmoittamista ominaisuuksista.

8 LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖOIKEUDEN IRTISANOMINEN TAI PERUUTTAMINEN

Sekä Rakennustietosäätiö RTS että luokituksen haltija voivat irtisanoa luokituksen ja käyttöoikeuden päättymään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Rakennustietosäätiö RTS voi peruuttaa luokituksen ja käyttöoikeuden ilman irtisanomisaikaa päättymään heti väärinkäytötapauksissa tai mikäli käy ilmi, että luokituksen myöntämisperusteiden vaatimukset eivät enää täyty. Mikäli Rakennustietosäätiö RTS:llä on perusteltua syytä epäillä, ettei tuote täytä sille asetettavia vaatimuksia, luokituksen haltijan on osoitettava uusilla testituloksilla vaatimusten täyttyvän.

9 TUOTTEEN TESTAUS

9.1 Tuotteen testaus ennen luokitusta

Luokitus edellyttää hyväksytyyn testauslaboratorion suorittamaa tuotteen testausta vaadittujen menetelmien mukaisesti.

9.2 Testauslaboratorion valinta

Näytteiden otto, analysointi ja materiaaliemissioiden mittaukset on tehtävä luokitustyöryhmän hyväksymässä pätevässä ja puolueettomassa laboratoriossa. Luettelo hyväksytyistä laboratorioista on nähtävissä Internetissä. Hakija vastaa dokumentaatiosta.

9.3 Testausmenetelmät

Näytteiden otto, analysointi ja materiaaliemissioiden mittaukset tehdään seuraavan asiakirjan edellyttämällä tavalla:

- Emission Classification of Building Materials: Protocol for Chemical and Sensory Testing of Building Materials

Tuotteista testataan seuraavat ominaisuudet:

- haihtuvat orgaaniset yhdisteet TVOC
- formaldehydi HCHO
- ammoniakki NH₃
- karsinogeenit
- hajut.

Tutkimusselosteessa on esitettävä tutkimusselostemallin mukaiset asiat.

10 MAKSUT

10.1 Luokitusmaksut

Hakija maksaa Rakennustietosäätiö RTS:lle luokituksesta luokitusmaksun ja muut mahdolliset maksut. Maksut vahvistaa Rakennustietosäätiö RTS.

10.2 Testausmaksut ja -kulut

Hakija vastaa kaikista niistä kuluista, joita syntyy hakemusta varten vaadittavista testauksista. Kulut testauksista hakija maksaa suoraan testauslaitokselle.

11 LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖ

11.1 Tuotteen merkitseminen

Tuotteissa, pakkauksissa, tuoteselosteissa tai käyttöohjeissa merkitään tuotteelle myönnetty päästöluokka M1-, M2- tai M3-luokitustunnuksella. Tuoteselosteissa tulee lisäksi tuoda esiin erityisesti tuotteiden käyttöön ja käyttökohteisiin liittyvät rajoitukset sekä emissioiden lisääntymiseen vaikuttavat seikat, kuten

- käyttökohteet, soveltuvuus
- alustan vaatimukset (kosteus, lämpötila)
- esikäsitteilyt
- käyttöturvallisuus
- pakkaukset
- kuljetus (pakkaukset)
- varastointi (säilytysolosuhteet, pakattuna, muovitettuna tms.)
- käyttö- ja asennusohjeet

- siivousohjeet (pesuaineen pH-vaatimukset)
- ympäristönsuojelu ja jätehuolto.

11.2 Tuotteen markkinointi

Luokitustunnusta voi käyttää vain luokitellun tuotteen ilmoittelussa ja markkinoinnissa. Luokitustunnusta ei saa käyttää markkinoinnissa siten, että se viittaa koko yritykseen tai yrityksen tuotteisiin, joilla ei ole luokitusta.

12 VALITUSMENETTELY

Jos hakija haluaa valittaa luokituksen ja käyttöoikeuden eväämistä koskevasta päätöksestä, hakijan tulee 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista toimittaa kirjallinen valitus Rakennustietosäätiö RTS:n yliasiamiehelle toimitettavaksi päätoimikunnan Sisäilmastoluokitus (PT17) ratkaistavaksi.

13 LUOKITELTUIJEN TUOTTEIDEN LUETTELO

Rakennustietosäätiö RTS pitää ja julkaisee luetteloa voimassa olevista luokitelluista tuotteista ja käyttöoikeuden haltijoista.

14 LUOKITELTUIJEN TUOTTEIDEN PISTOKOEMENETTELY

Luokiteltujen tuotteiden laatua valvotaan pistokoemennettelyllä. Päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (EPT 24) valitsee testattavat tuotteet vuosittain arpomalla.

Pistokokeeseen valittujen tuotteiden kuljetuksen testauslaboratorioon ja testauksen maksaa Rakennustietosäätiö RTS. Testitulokset jäävät Rakennustietosäätiö RTS:n haltuun, mutta ne annetaan tiedoksi myös luokituksen haltijalle. Pistokokeen testitulosten arviointi tapahtuu luottamuksellisesti Rakennustietosäätiö RTS:n luokitustyöryhmässä.

Mikäli luokituksen vaatimukset eivät pistokokeessa täyty, luokituksen haltijalla on mahdollisuus osoittaa tuotteen vaatimustenmukaisuus testaamalla tuote uudestaan omalla kustannuksellaan kolmen kuukauden kuluessa. Muussa tapauksessa luokitus ja luokitustunnuksen käyttöoikeus peruutetaan.

15 YLEISTEN OHJEIDEN MUUTOKSET

Rakennustietosäätiö RTS:n päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) on kokouksessaan 12.11.2014 vahvistanut nämä ohjeet. Päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) voi tarvittaessa muuttaa näitä ohjeita.

VIITTEET

- Sisäilmastoluokitus 2008 (LVI 05-10440, RT 07-10946, Ratu 437-T, KH 27-10422).

RAKENNUSTIETOSÄÄTIÖ RTS

Matti Rautiola
Yliasiamies